

Archiv Mendelovy univerzity v Brně

620000100

Inventář

Archivní pomůcka č. 117

NAD č. 43

Značka archivního souboru: B 12

AP NAD 43 Hošpes Bohumil, prof. Dr. Ing., DrSc.

[1922]-[1969]

Zpracoval: Mgr. Martina Ťápalová

Brno, 13. 3. 2026

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Hošpes, Bohumil, prof. Dr. Ing. DrSc. (1890-1971)	3
II. Dějiny archivního souboru	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru	4
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	4
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	5
Jednotky popisu	6
osobní fondy	6
I. Životopisný materiál	6
I. a) Osobní doklady, diplomy, legitimace	6
V. Ilustrační materiál	6
V. b) Vzpomínky, oslavné projevy apod.	6
VII. Materiál cizích osob	7
Rejstřík osobní	8

I. Dějiny původce archivního souboru

Hošpes, Bohumil, prof. Dr. Ing. DrSc. (1890-1971)

CAM: 92700

profesor zemědělské technologie, odborník v oblasti lihovarnictví a škrobárenství, vysokoškolský pedagog

Narození: 20. 4. 1890

místo: Nové Město na Moravě (Žďár nad Sázavou, Česko)

Úmrtí: 5. 11. 1971

místo: Brno (Brno-město, Česko)

Události:

zaměstnání / veřejná funkce, od: 1933, do: 1961

zaměstnavatel: Vysoká škola zemědělská v Brně (Brno, Brno-město, Česko : 1919-1994)

funkce/činnost: profesori (vysokoškolští)

Životopis

Bohumil Hošpes se narodil 20. 4. 1890 v Novém Městě na Moravě. Po dokončení vyšší reálné školy ve svém rodišti nastoupil v roce 1907 ke studiu zemědělství na České vysoké učené technické v Praze, kde absolvoval s vyznamenáním roku 1911. V roce 1914 byl promován doktorem technických věd.

Roky 1915-1918 strávil aktivní vojenskou službou v rakousko-uherské armádě, mimo jiné pobýval na území Jugoslávie, kde měl jako důstojník na starost zásobování. Do Jugoslávie se brzy vrátil, v letech 1919-1923 zde vybudoval výrobní závod na kávu, těstoviny a marmeládu, který vedl jako ředitel firmy Triglav Šmarca u Kamnika. Poté prošel řadou zaměstnání, které formovaly jeho pozdější vědeckou dráhu, např. konzultant Svazu družstevního průmyslu bramborářského v Praze (1923-1928), generální tajemník Ústředního svazu pěstitelů zemáků Havlíčkův Brod (1928-1930), technický ředitel továrny Dextra, škrobárna Havlíčkův Brod (1930-1933), inspektor technické revisní služby Svazu družstevního průmyslu bramborářského v Praze se sídlem v Třebíči (1933-1934).

Od r. 1933 působil na Vysoké škole zemědělské (VŠZ) v Brně jako suplent nauky o zemědělské technologii a ještě téhož roku byl pověřen vedením ústavu zemědělské technologie. V letech 1936-1937 a 1946-1947 zastával funkci děkana Hospodářského odboru na VŠZ v Brně a v roce 1946 byl jmenován řádným profesorem. Po osvobození znovu vybudoval válkou poničený ústav zemědělské technologie, kde působil až do roku 1961.

Byl výborný pedagog, na Agronomické fakultě VŠZ v Brně přednášel skladování a zemědělskou technologii. Jeho akademická činnost byla úzce spojena se zemědělskou praxí. Pracoval na státních výzkumných úkolech, pro závody prováděl škrobárenskou kontrolu, pro výzkumné ústavy a šlechtitelské stanice zase technologické testy používané ve šlechtění brambor.

V roce 1955 mu byla udělena Cena osvobození města Brna.

Spolu s Ing. Pecoldem získal patent na váhy (tzv. Hošpes-Pecoldovy), které slouží k stanovení škrobnatosti brambor.

Odkaz na zdroje informací

prof. Dr. Ing. Bohumil Hošpes: <https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil-osobnosti&load=46938&>

Identifikátory:

INTERPI: n000011646

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Písemnosti předány do archivu v roce 2003 jako dar doc. Ing. Miloše Pelikána z ústavu technologie potravin, následně roztříděny PhDr. Alenou Mikovcovou podle tematických celků do jednotlivých složek a uloženy do 1 kartonu.

Přímý zdroj akvizice:

Torzo pozůstalosti předáno do archivu doc. Ing. Milošem Pelikánem, CSc. 15. 5. 2003 jako dar na základě vnějšího přírůstku č. 10/03.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Archivní soubor byl uspořádán v systému ELZA do sérií Životopisný materiál, Ilustrační materiál a Materiál cizích osob podle pořadacího schématu pro popis osobních fondů, které vychází z článku Edererová, Radka – Podaný, Václav: K problematice osobních archivních fondů. Sborník archivních prací 34, 1984, s. 310-350.

Budoucí přírůstky:

Soubor nelze považovat za uzavřený. Budoucí přírůstky jsou možné, část pozůstalosti je uložena u rodiny prof. Hošpese (fotografie, diplom, čestné uznání, výkaz studií).

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

částečné poškození prachem

Pravidla zpracování:

Archivní popis vychází ze Základních pravidel pro zpracování archiválií, ver. 3.1. Fond byl uspořádán na základě pořadacího schématu osobních fondů vycházející z článku Edererová, Radka – Podaný, Václav: K problematice osobních archivních fondů. Sborník archivních prací 34, 1984, s. 310-350.

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Archivní soubor obsahuje informace o životě a vědecko-výzkumné činnosti prof. Hošpese, jeho bibliografii, dále návrhy na různá ocenění. Součástí jsou i písemnosti cizích osob - pojednání o vývoji ústavu zemědělské technologie od doc. Dudáše a vzpomínky prof. Vilikovského na založení ústavu zemědělské technologie. Zajímavostí je, že prof. Vilikovský popisuje celkovou situaci na Vysoké škole zemědělské v Brně po roce 1919, tedy krátce po jejím vzniku, a vzpomínky zahrnují i každodenní život profesorů, cestování vlakem, bytovou situaci a další.

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština, němčina

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
kartony	1	[1922]-[1969]

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Po převzetí dokumentů do archivu v roce 2003 došlo k uspořádání souboru do tematických složek a k uložení 1 kartonu do archivního depozitáře.

Zpracovatel jednotky popisu: Āápalová, Martina, Mgr. (působnost od 2015-)

Datum popisu: 2026

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Date
	620000100/43	1	
	Hošpes Bohumil, Prof. Dr. Ing., DrSc.		
1	1	2	
	osobní fondy		
2	1/1	3	
	I. Životopisný materiál		
3	1/1/1	4	
	I. a) Osobní doklady, diplomy, legitimace		
4	1/1/1/1	5	1
	Profesní působení		[1950]-[1959]
5	1/1/1/1/1	6	
	Návrh na jmenování doktorem věd		[1950]-[1959]
4	1/1/1/2	7	1
	Vyznamenání		1956
5	1/1/1/2/1	8	
	Návrh na udělení Československé ceny míru		7. 5. 1956
5	1/1/1/2/2	9	
	Návrh na udělení Státní ceny Klementa Gottwalda + přílohy k návrhu		1956
6	1/1/1/2/2/1	10	
	Posudek celoživotního díla a výsledků výzkumné práce		1956
6	1/1/1/2/2/2	11	
	Hodnocení celoživotního díla		1956
6	1/1/1/2/2/3	12	
	Životopis		26. 11. 1956
6	1/1/1/2/2/4	13	
	Opis oponentské zprávy prof. Vladimíra Kyzlinka o závěrečné zprávě úkolu č. 22-13-03 předložené prof. Hošpesem		11. 4. 1956
6	1/1/1/2/2/5	14	
	Opis oponentské zprávy Ing. Jana Hubky o závěrečné zprávě úkolu č. 22-13-03 předložené prof. Hošpesem		[1956]
6	1/1/1/2/2/6	15	
	Opis oponentské zprávy Ing. Dr. Jana Votavy o závěrečné zprávě úkolu č. 22-13-03 předložené prof. Hošpesem		30. 3. 1956
6	1/1/1/2/2/7	16	
	Vědecká a odborná činnost		[1956]
2	1/5	39	
	V. Ilustrační materiál		
3	1/5/2	41	
	V. b) Vzpomínky, oslavné projevy apod.		
4	1/5/2/1	42	1

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
	Medailony sepsané při příležitosti životního jubilea		1955-1965
5	1/5/2//1/1	43	
	Medailon k 65 letům prof. Hošpese veřejná poznámka: Autor: Dr. Svatopluk Hanáček, součástí je i seznam nejdůležitějších prací prof. Hošpese		1955
5	1/5/2//1/2	44	
	Medailon k 75 letům prof. Hošpese veřejná poznámka: Autor: doc. František Dudáš (katedra technologie a laktologie), součástí je i seznam nejdůležitějších prací prof. Hošpese		1965
2	1/7	59	
	VII. Materiál cizích osob		
3	1/7//1	60	1
	doc. František Dudáš		[1969]
4	1/7//1/1	61	
	Vývoj ústavu zemědělské technologie		[1969]
3	1/7//2	62	1
	prof. Václav Vilikovský		[1922]
4	1/7//2/1	63	
	Vzpomínky prof. Vilikovského na založení ústavu zemědělské technologie při Vysoké škole zemědělské v Brně veřejná poznámka: Vzpomínky sepsal sám profesor Vilikovský. Kromě založení ústavu popisuje např. začátky působení na VŠZ v Brně, tehdejší cestování a bytovou situaci v Brně.		[1922]

Rejstřík osobní

Hošpes, Bohumil, prof. Dr. Ing. DrSc. (1890-1971), profesor zemědělské technologie, odborník v oblasti lihovarnictví a škrobárenství, vysokoškolský pedagog

1

Název archivní pomůcky: AP NAD 43 Hošpes Bohumil, prof. Dr. Ing., DrSc.

Značka archivního souboru: B 12

Časové rozmezí archivní pomůcky: [1922]-[1969]

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 1 (kar, 1, [1922]-[1969])

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 63

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,12 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 13. března 2026

Zpracovatel archivního souboru: Mgr. Martina Ťápalová

Archivní pomůcku sestavil: Mgr. Martina Ťápalová

Počet stran archivní pomůcky: 9

Archivní pomůcku schválil: Ing. Mgr. Pavel Zálešák